

Проблеми при цифровизацията на телевизионното радиоразпръскване в България

д-р Веселин Божков

Председател на Комисията за регулиране на съобщенията

Кое налага преминаването към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване?

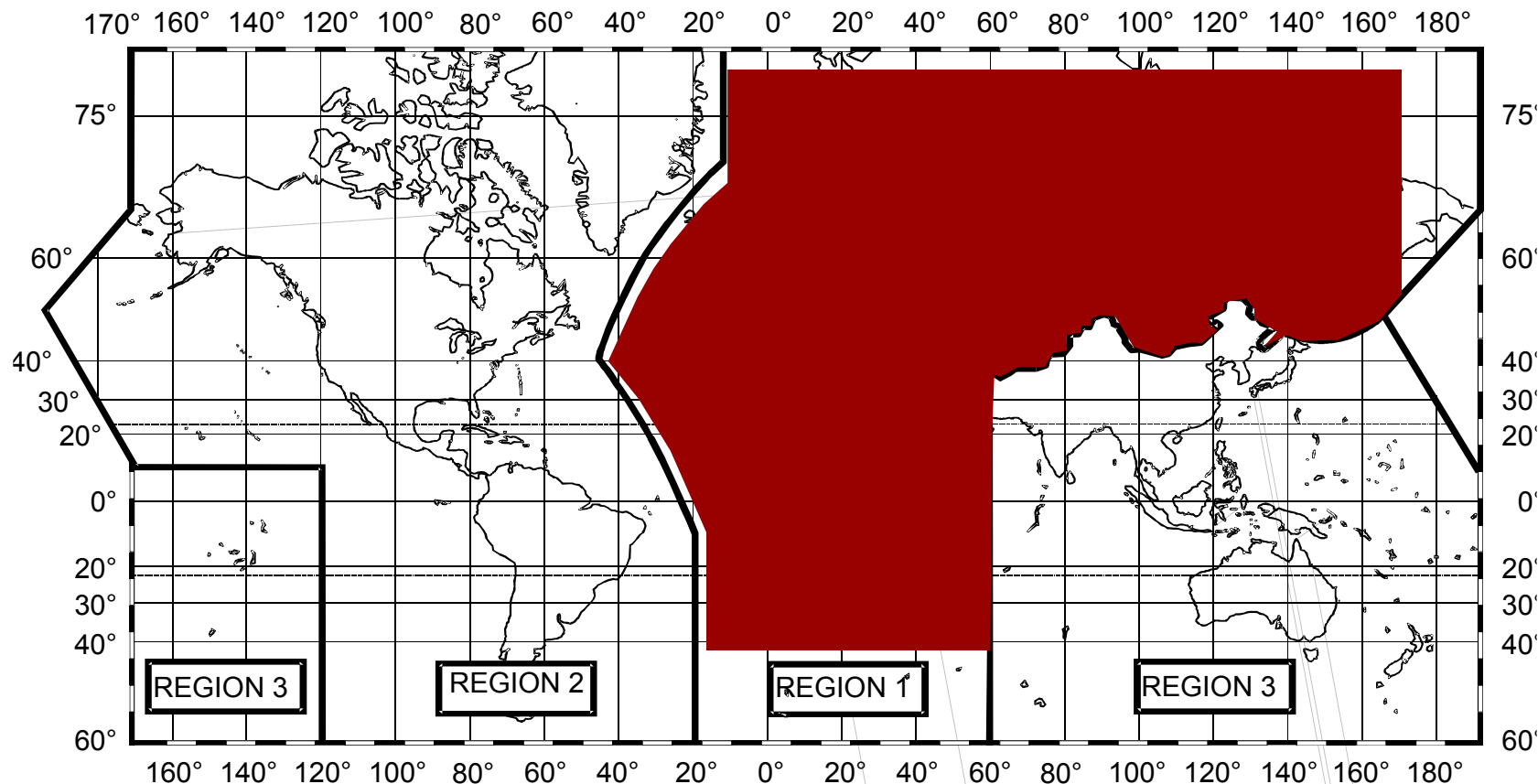

- ◆ Цифровизацията на наземното телевизионно радиоразпръскване е част от **глобалното развитие на комуникационните технологии**
- ◆ С Регионалното споразумение Женева 2006 г. е **приет План за въвеждане на наземното цифрово радио- и телевизионно разпръскване**
- ◆ **За държавите-членки на ЕС се препоръча окончателното спиране на аналоговата телевизия да се осъществи до 1 януари 2012 г.**

Регионалната радиоконференция на Международния съюз по далекосъобщения (ITU), Женева – юни 2006 г. (RRC/04-06)

Област на планиране

Около 130 държави и административни области

Политиката на Европейския съюз

- ◆ **Съобщение на Европейската комисия COM(2005)204** към Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно ускоряването на прехода към наземно цифрово радиоразпръскване
- ◆ **Резолюция на Европейския парламент от 16.11.2005 г.** относно ускоряването на прехода към наземно цифрово радиоразпръскване
- ◆ **Резолюция на Европейския парламент от 13.11.2007 г.** относно оперативна съвместимост на услугите на интерактивната цифрова телевизия (2007/2152 (INI))
- ◆ **Съобщение на Европейската комисия COM(2009)586 окончателен** до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите - „Да превърнем цифровия дивидент в социални постижения и икономически растеж“
- ◆ **Препоръка на Европейската комисия 2009/848/ЕО** за улесняване на освобождаването на цифровия дивидент в Европейския съюз

Предимства на наземната цифрова телевизия

В интерес на обществото:

- ◆ Осигурява достъп на широката публика до информационното общество и цифровото съдържание
- ◆ Подпомага свободата на избор на потребителите
- ◆ Създава възможност за увеличаване на броя на българските програми с национален и регионален обхват
- ◆ Осигурява условия за засилване на конкуренцията на пазара на телекомуникационните услуги за доставяне на телевизионно съдържание на крайни потребители

По отношение на радиочестотния спектър:

- ◆ Дава възможност за едновременно излъчване на по-голям брой телевизионни програми чрез използването само на един честотен канал
- ◆ Осигурява по-ефективно и по-ефикасно използване на спектъра спрямо аналоговата технология

Услуги за крайния потребител

Традиционна услуга:

- ◆ Телевизионни програми с високо качество на картината и звука

Допълнителни услуги - интерактивни приложения:

- ◆ Образователни услуги, електронно правителство, електронно здравеопазване, достъп до Интернет
- ◆ Видео програми по заявки и интерактивни игри
- ◆ Електронна търговия и електронни банкови операции
- ◆ Информационни услуги - електронни програмни указатели, телетекст, информация за времето и движението по пътищата, продуктови каталози, новини, цени на акции, валутни курсове
- ◆ Кампании за директно информационно обслужване, възможност за гласуване в реално време
- ◆ Аудио описание, аудио субтитри, специализирани субтитри и език на знаците за хората с увреждания

Преходът в европейските държави

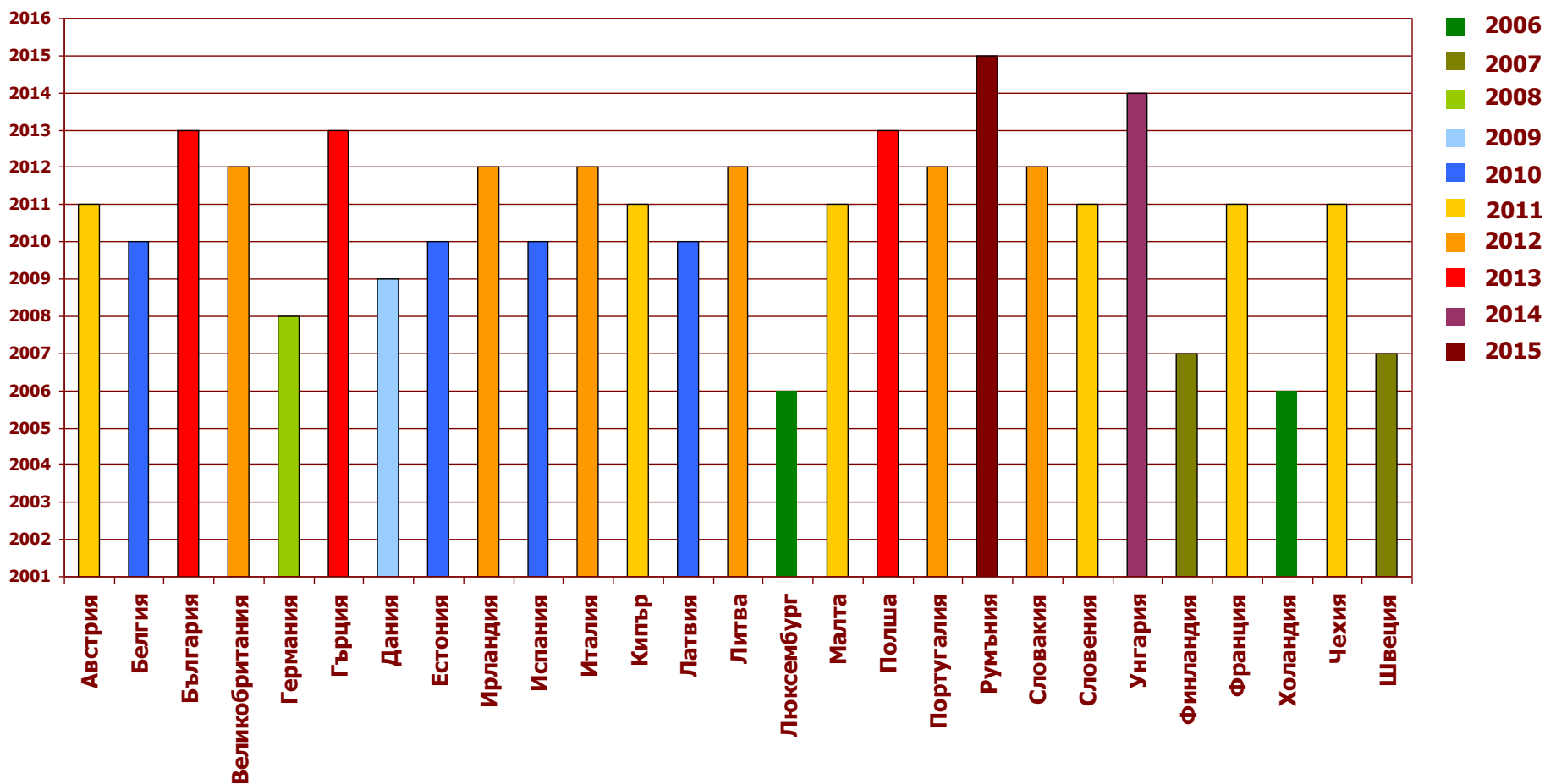
Три основни типа пазарни условия:

- ◆ Пазари със силно проникване на кабелна телевизия – Бенелюкс, Германия, Австрия, Скандинавските страни
- ◆ Пазари със силно развитие на наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване, но без предлагане на платена наземна аналогова телевизия – Великобритания, Испания, Гърция, Португалия
- ◆ Пазари със силно развитие на наземно аналогово телевизионно радиоразпръскване и предлагане на платена наземна аналогова телевизия – Франция, Италия

Изключване на аналоговите предаватели в държавите-членки на ЕС

Изключване на аналоговите предаватели (switch off) по държави

Въвеждане на наземната цифрова телевизия в Европа

Източник: DiGiTAG

Държави, окончателно приключили прехода

Австрия, Андора, Белгия, Германия, Дания, Естония, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Люксембург, Малта, Норвегия, Португалия, Словения, Финландия, Франция, Холандия, Хърватия, Чехия, Швейцария, Швеция

Държави в напреднал стадий на прехода

Азербайджан, Гърция, Обединено кралство, Словакия

Държави в начален стадий на прехода

Албания, Беларус, Ирландия, Исландия, Литва, Македония, Полша, Русия, Сърбия, Украйна, Унгария

Държави, току-що стартирали прехода

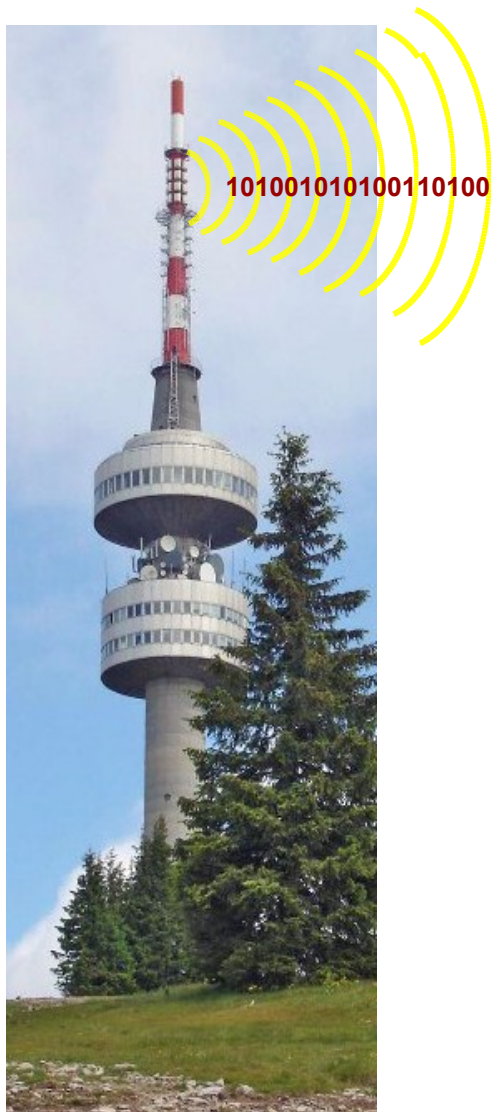
Босна и Херцеговина, **България**, Молдова, Румъния, Турция, Черна гора

Нормативна уредба:

- ◆ Закон за електронните съобщения
- ◆ Закон за радиото и телевизията
- ◆ План за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България (План 2008, План 2012)

Състояние на прехода

Разрешения за наземно цифрово радиоразпръскване:

- ◆ **„НУРТС България“ АД** - мрежа за територията на гр. София
- ◆ **„НУРТС ДИДЖИТЪЛ“ ЕАД** - две мрежи с национален обхват за разпространение на програми на търговски телевизионни оператори, съобразно първия етап от План 2008
- ◆ **„ХАНУ ПРО БЪЛГАРИЯ“ ЕАД** - мрежа с национален обхват за разпространение на програми на обществени оператори, съобразно първия етап от План 2008
- ◆ **HD MEDIA SERVICES LTD** - три мрежи с национален обхват за разпространение на програми на търговски телевизионни оператори, съобразно втория етап от План 2008
- ◆ **Предстои издаване на разрешение** за мрежа с национален обхват за разпространение на програми на търговски телевизионни оператори, съобразно втория етап от План 2012

Задължително разпространение на телевизионни програми (must carry)

През първия етап:

- ◆ „БТВ МЕДИА ГРУП“ ЕАД – програма „bTV“
- ◆ „НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП“ АД – програма „Нова телевизия“
- ◆ „БТВ МЕДИА ГРУП“ ЕАД – програма „bTV Action“
- ◆ „ТВ СЕДЕМ“ ЕАД – програма „TV 7“
- ◆ „БЪЛГАРИЯ ОН ЕР“ ООД – програма „Bulgaria On Air“
- ◆ „ДАРИК РАДИО“ АД – програма „Дарик Радио и Телевизия (DRT)“
- ◆ „БАЛКАН БЪЛГАРСКА ТЕЛЕВИЗИЯ“ ЕАД – програма „BBT“
- ◆ Още по две програми на „БТВ МЕДИА ГРУП“ ЕАД и „НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП“ АД
- ◆ До 4 телевизионни програми на Българската национална телевизия и до 4 радиопрограми на Българското национално радио - чрез мрежата за разпространение на програми на обществени оператори

През втория етап:

- ◆ Три лицензирани български телевизионни програми съгласно определеното от Съвета за електронни медии
- ◆ Още по три програми на „БТВ МЕДИА ГРУП“ ЕАД и „НОВА БРОУДКАСТИНГ ГРУП“ АД

Предизвикателства (1)

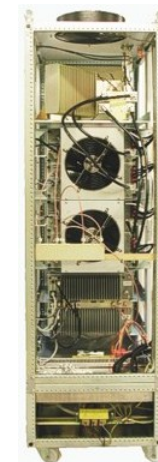
Технически:

- ◆ Ограничен радиочестотен ресурс:
  - използват се честотите за аналогово радиоразпръскване - необходимо е преназначаване
  - преобладаваща част от радиочестотния спектър, предназначен за телевизионно разпръскване, се използва за нуждите на националната сигурност
- ◆ Едновременно излъчване на аналогови и цифрови предаватели в страната и съседните държави

Финансови:

- ◆ Финансиране на освобождаването на радиочестотен ресурс, зает за нуждите на националната сигурност

Предизвикателства (2)

Организационни, социални и културни:

- ◆ Създаване на координационно звено за осъществяване на прехода от наземно аналогово към наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване
- ◆ Организиране и стартиране на информационна кампания
- ◆ Подпомагане на социално слаби граждани
- ◆ Наличност и достъпност (приемлива цена) на оборудване за крайния потребител
- ◆ Наличност на съдържание

Ангажираност на държавата

- ◆ Законът постановява нова крайна дата за изключване на аналоговата телевизия - **1 септември 2013 г.**
- ◆ С Постановление на Министерския съвет са осигурени финансови средства по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията в размер до **17,5 млн. лв. за декодиращи устройства и провеждане на информационна кампания**
- ◆ С Решение на Министерския съвет е приет **нов План** за въвеждане на наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване (DVB-T) в Република България (План 2012)

Какво предстои в краткосрочен план? (1)

- ◆ Създаване на **Орган по цифровата телевизия**, включващ всички заинтересовани страни
- ◆ **Преназначаване на радиочестоти** за излъчване на аналоговите предавателни станции, с оглед практическото осъществяване на прехода от наземно аналогово към цифрово телевизионно радиоразпръскване и гарантирането на съвместната работа на аналоговите и цифровите телевизионни предаватели в рамките на „simulcast“ периода
- ◆ **Контрол за спазване на етапите и сроковете** за разгръщане на мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване
- ◆ **Стартиране на** широко мащабна, разбираема и ефективна **информационна кампания** сред населението за предстоящите промени и крайната дата за спиране на наземното аналогово телевизионно излъчване

Какво предстои в краткосрочен план? (2)

- ◆ **Подпомагане на социално слабите граждани** посредством осигуряване на декодиращи устройства за достъп до цифрова телевизия
- ◆ Стартиране на периода на съвместна работа (**simulcast**) от **1 март 2013 г.**, с продължителност до шест, но не по-малко от три месеца
- ◆ **Доставчиците на медийни услуги**, създаващи телевизионни програми, задължителни за разпространение, трябва **да предоставят програмите си** на предприятията, осъществяващи наземно цифрово телевизионно радиоразпръскване
- ◆ **Цената за разпространение** се определя **въз основа на свободно търговско договаряне**. В случай на **възникнали спорове** относно цената за разпространение, **компетентният орган**, съгласно действащото законодателство **определя цена за разпространение**, като взема предвид принципите за разходоориентираност

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

д-р Веселин Божков

Председател на Комисията за регулиране на съобщенията